

Гук О. О., д-р екон. наук Мешко Н. П.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Цифрові інновації виступають ключовим чинником трансформації сучасного менеджменту, визначаючи напрями його розвитку та еволюції в умовах динамічного бізнес-середовища [11]. Впровадження цифрових технологій зумовлює зміни не лише у технологічних процесах, але й у бізнес-моделях, організаційних структурах та підходах до управління інноваціями, що безпосередньо впливає на конкурентоспроможність і стійкість підприємств [4]. Інтеграція таких технологій, як хмарні обчислення, штучний інтелект, Інтернет речей та аналітика великих даних, сприяє переходу від традиційних моделей управління до більш гнучких, адаптивних і орієнтованих на дані систем [3].

Одним із ключових напрямів впливу цифрових інновацій є підвищення ефективності управлінських процесів та якості прийняття управлінських рішень. Інформаційні технології виступають важливим інструментом оптимізації бізнес-процесів, удосконалення внутрішніх комунікацій і підвищення результативності діяльності підприємств [1]. Цифрова трансформація забезпечує ефективний розподіл ресурсів, сприяє організаційним змінам та зміцнює взаємодію з клієнтами, що позитивно впливає на результати діяльності підприємств [5]. Зокрема, застосування штучного інтелекту, Інтернету речей і аналітики даних дозволяє підвищити ефективність операційного управління та сприяє інноваційному розвитку підприємств [3]. Зокрема, Нова Пошта активно використовує аналітичні системи для прогнозування попиту та оптимізації логістичних маршрутів, що суттєво підвищує ефективність операційної діяльності [12]. Використання технологій роботизованої автоматизації процесів (RPA) та Інтернету речей (IoT) дозволяє автоматизувати рутинні операції та здійснювати моніторинг виробничих процесів у режимі реального часу. Компанії ДТЕК та Метінвест застосовують RPA для автоматизації фінансових операцій та IoT для контролю стану обладнання, що дозволяє знижувати витрати та підвищувати продуктивність [2; 7].

Цифрові інновації також зумовлюють формування нових підходів до лідерства та управління. У сучасних умовах формується концепція цифрового

лідерства, яка передбачає трансформацію управлінських підходів і розвиток нових компетентностей керівників. Зростання темпів інновацій вимагає від лідерів швидкої адаптації та здатності ефективно управляти змінами, акцентуючи увагу не лише на професійних компетенціях, а й на довірі як основі управління. Дослідження свідчать, що цифрова трансформація суттєво впливає на формування нових лідерських якостей і управлінських навичок, особливо на рівні середнього менеджменту [10]. Найбільш ефективними є трансформаційні та партисипативні стилі управління, які сприяють впровадженню інновацій та розвитку організацій.

Значний вплив цифрові інновації мають і на стратегічне управління підприємствами. Вони створюють нові можливості для розвитку бізнесу, водночас формуючи низку викликів, пов'язаних із впровадженням нових технологій, управлінням даними та трансформацією організаційної культури [6]. Цифрові технології, зокрема штучний інтелект, виступають важливим інструментом оновлення бізнес-моделей та підвищення ефективності діяльності підприємств [8]. Важливою складовою розвитку сучасного менеджменту є цифрова трансформація функціональних підсистем підприємства. Зокрема, управління персоналом, маркетинг, бухгалтерський облік та проєктний менеджмент зазнають суттєвих змін під впливом цифрових технологій [5]. Використання цифрових інструментів сприяє підвищенню ефективності управління, покращенню комунікацій та оптимізації бізнес-процесів. Особливого значення цифрові інновації набувають у сфері управління клієнтським досвідом. Використання CRM-систем та аналітики поведінки клієнтів дозволяє формувати персоналізовані пропозиції та підвищувати рівень задоволеності споживачів. Наприклад, Monobank і Rozetka застосовують сучасні цифрові інструменти для аналізу клієнтських даних і побудови персоналізованої взаємодії з користувачами. Не менш важливим є вплив цифрових інновацій на управління персоналом. Сучасні HR-платформи дозволяють автоматизувати процеси підбору, оцінювання та розвитку працівників. Так, підприємство Ajax Systems впроваджує цифрові HR-системи для управління життєвим циклом співробітників, що сприяє підвищенню ефективності управління людськими ресурсами [9].

Разом із тим цифрова трансформація супроводжується низкою викликів, серед яких особливе значення мають проблеми кібербезпеки, опір організаційним змінам та необхідність значних інвестицій у нові технології. Важливим аспектом є

також подолання «цифрової інертності» менеджерів, яка може стримувати впровадження інновацій і знижувати ефективність антикризового управління.

Таким чином, цифрові інновації виступають багатовимірним драйвером розвитку сучасного менеджменту, забезпечуючи трансформацію управлінських процесів, підвищення ефективності діяльності підприємств та формування нових моделей управління. Їх вплив охоплює всі ключові функціональні сфери організації – від стратегічного управління до операційної діяльності, що зумовлює необхідність формування нових управлінських компетентностей і адаптації організацій до умов цифрової економіки.

Список використаних джерел:

1. Апальков С., Бененсон О., Булатова О., Волкова Н. Глобальна економіка: актуальні проблеми та вектори розвитку. Дніпро: ДНУ, 2021. URL: https://www.researchgate.net/publication/366094501_Globalna_ekonomika_aktualni_problemi_ta_vektori_rozvitku_Monografia.
2. Впровадження та підтримання бізнесових застосунків. ДТЕК. URL: <https://dtek.com/media-center/news/vprovadzheniya-biznesovikh-zastosunkiv/>.
3. Головачко В., Королович О., Гаврилець О. Сучасні трансформації обліку, менеджменту та маркетингу підприємства в контексті цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-4>.
4. Економічні детермінанти та конкурентні стратегії розвитку сучасних бізнес-структур: моногр. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. Дніпро: Біла К. О., 2024. 424 с.
5. Мешко Н., Мамедова Д. Аутсорсинг діджитал-маркетингу як драйвер розвитку для малого та середнього бізнесу. *European Journal of Management Issues*,. 2024. Т. 32. № 4. С. 215-224. <https://doi.org/10.15421/192419>.
6. Підприємництво: сучасні виклики, тренди та трансформації: моногр. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2023. 568 с.
7. Технології роботизації процесів. Метінвест. URL: <https://metinvest.digital/ua/page/1031>.
8. Black S., Samson D., Ellis A. Moving beyond 'proof points': Factors underpinning AI-enabled business model transformation. *International Journal of Information Management*. 2024. Vol. 77. P. 102796. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2024.102796>.
9. Engineer your career. Ajax Systems. URL: <https://ajax.systems/ua/ajax-next/>.
10. Henderikx M., Stoffers J. An Exploratory Literature Study into Digital Transformation and Leadership: Toward Future-Proof Middle Managers. *Sustainability*. 2022. Vol. 14(2). P. 687. <https://doi.org/10.3390/su14020687>.
11. Кrap A., Bataiev S., Bobro N., Kozub V., Hlevatska N. Examination of digital advancements: Their influence on contemporary corporate management methods and approaches. *Multidisciplinary Reviews*. 2024. Vol. 7. Article 2024spe026. <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe026>.
12. Nova Digital розробила RouteStripe – продукт для підвищення ефективності адресної доставки. Нова Пошта. 7.03.2025. URL: <https://novaposhta.ua/routestripe/>.